

Tekniska nämndens kvartalsrapport januari-mars 2026

Ärendenummer: TN2025/747

Datum: 2026-04-15

Tekniska nämnden

Pirjo Dahlgren Jespersson

Controller

pirjo.dahlgren-jespersson@enkoping.se

Kontakta kommunen: telefon: 0171–62 50 00, e-post: kommunen@enkoping.se

Webbadress: enkoping.se

Postadress: Enköpings kommun, 745 80 Enköping

Organisationsnummer: 212000–0282

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning.....	4
2 Uppdrag och ansvar	5
3 Uppföljning ekonomi	8
3.1 Uppföljning volymer	10
3.2 Ekonomisk analys.....	11
3.3 Åtgärder för budget i balans.....	16
4 Investeringsredovisning.....	17
4.1 Investeringsredovisning, årlig budget.....	17
4.2 Investeringsredovisning, enskilda projekt.....	19
5 Verksamheten för vatten- och avlopp.....	23
5.1 Uppdrag och ansvar	23
5.2 Uppföljning ekonomi	24
5.3 Investeringsredovisning	27

1 Sammanfattning

Tekniska nämndens skattefinansierade verksamhet redovisar för perioden januari–mars 2026 ett utfall om 51 mnkr, vilket motsvarar ett mindre överskott på 2,1 mnkr jämfört med budget. Helårsprognosen uppgår till 218,3 mnkr, vilket innebär ett beräknat underskott på 23,8 mnkr i förhållande till årsbudgeten. De främsta orsakerna till underskottet är förskjutna tidplaner för rivning och sanering av fastigheter samt ökade kostnader för vinterväghållning till följd av en snörik vinter. Sammantaget är detta avvikelser som till stor del är hänförliga till externa faktorer och tidsförskjutningar, men som kan komma att påverka årets resultat negativt.

Den taxefinansierade verksamheten visar ett överskott om 7,8 mnkr för årets första kvartal. Helårsprognosen bedöms följa beslutad budget, vilken uppgår till ett överskott om 8,8 mnkr. Utfallet under perioden påverkas främst av lägre kostnader till följd av vakanta tjänster samt att vissa planerade insatser ännu inte genomförts.

År 2026 präglas i hög grad av ett internt utvecklingsarbete inom förvaltningen. Fokus ligger på att utveckla styrning, prioritering och arbetssätt, med ökade krav på uppföljning och ekonomistyrning. Samtidigt pågår ett omfattande arbete för att stärka digitalisering och skapa mer sammanhållna processer, vilket kräver både resurser och kompetensutveckling.

Förvaltningen har fokus på att stärka förutsättningarna för ett mer digitalt och sammanhållet arbetssätt. För att nå effekt behöver system och verktyg utformas utifrån verksamheternas faktiska behov och processer. Detta förutsätter både tid och resurser för införande, utbildning och förvaltning, samt att centrala stöd- och specialistfunktioner kan agera som möjliggörare i dialog med förvaltningen.

Förvaltningen har identifierat behov av att successivt förstärka vissa nyckelkompetenser och resurser för att kunna möta både krav på löpande leverans och genomförande av utvecklingsuppdrag, bland annat inom digitalisering, uppföljning och analys, upphandling och avtal samt projektgenomförande. Parallellt pågår ett brett arbete med effektivisering och verksamhetsutveckling inom flera delar av förvaltningen. Allmän plats och Fastighet har påbörjat insatser för att effektivisera den yttre skötseln, där gemensamma upphandlingar i ökad utsträckning används för att stärka kvalitet och kostnadseffektivitet. Måltidsservice och vård och omsorg har infört nya arbetssätt som bidragit till minskad bemanning och färre transporter, samtidigt som stabila prisnivåer kan upprätthållas. VA-verksamheten förbereder införandet av fjärravlästa vattenmätare i syfte att höja servicenivån, och städservice har omorganiserat sina ansvarsområden för att minska fordonsanvändningen. Sammantaget bidrar dessa åtgärder till ökad effektivitet, bättre resursutnyttjande och långsiktigt hållbara arbetssätt.

2 Uppdrag och ansvar

Tekniska nämnden i Enköpings kommun har det samlade ansvaret för att planera, förvalta och utveckla kommunens fysiska infrastruktur, offentliga miljöer, kommunägda fastigheter, måltidsservice samt samhällsbetalda resor. Uppdraget är centralt för att säkerställa fungerande samhällsservice, en hållbar utveckling och en god livsmiljö för invånare, näringsliv och besökare. Nämndens ansvar regleras i kommunens reglemente och styrs av ett flertal lagar och förordningar, däribland väglagen, plan- och bygglagen, miljöbalken, livsmedelslagen och lagen om färdtjänst.

Teknik- och serviceförvaltningen utgör tekniska nämndens tjänstemannaorganisation och ansvarar för att omsätta nämndens uppdrag i praktisk verksamhet. Förvaltningen har cirka 370 medarbetare och bedriver både skattefinansierad och taxefinansierad verksamhet. Organisationen är uppdelad i fem huvudverksamheter: Fastighet, Allmän plats, Vatten och avlopp, Måltidsservice samt Stab. Tillsammans svarar dessa för planering, genomförande och förvaltning av verksamheter som är avgörande för kommunens funktion, utveckling och långsiktiga hållbarhet.

Fastighet

Fastighetsverksamheten ansvarar för att tillgodose kommunens samlade lokalbehov på ett ändamålsenligt, kostnadseffektivt och långsiktigt hållbart sätt. Uppdraget omfattar att säkerställa att verksamheter inom förskola, skola, vård och omsorg, kontor samt övriga samhällsfunktioner har tillgång till funktionella och anpassade lokaler, både på kort och lång sikt. I uppdraget ingår att planera, bygga, förvalta och utveckla kommunens fastighetsbestånd. Detta innefattar även ansvar för fastighetsägarrollen, inklusive avtal, drift, underhåll och utveckling av fastigheterna. Verksamheten har en central roll i genomförandet av kommunens investeringsprojekt kopplade till lokalförsörjning samt i arbetet med energieffektivisering och hållbar utveckling av befintliga byggnader. Fastighetsverksamheten ansvarar också för att säkerställa en strategisk utveckling av lokalbeståndet utifrån demografiska förändringar och verksamheternas långsiktiga behov.

Lokalenheten är en integrerad del av verksamheten och ansvarar för lokalvård i det kommunala fastighetsbeståndet. Uppdraget omfattar regelbunden städning med fokus på kvalitet, hygien och en god arbetsmiljö, samt samordning av lokalvårdsinsatser i relation till lokalernas användning. Inom lokalenheten ingår även facility management, vilket omfattar kontorsstöd och samordning av vissa kommungemensamma funktioner i kommunhuset. Verksamheten finansieras delvis genom ramjusteringar och delvis genom intern debitering till övriga förvaltningar, i enlighet med fastställda fördelningsprinciper.

Allmän plats

Verksamheten Allmän plats ansvarar för att planera, utveckla och underhålla kommunens gator, vägar, torg, parker, grönområden, lekplatser samt gång- och cykelvägar, det vill säga de ytor som enligt detaljplan utgör allmän platsmark. Uppdraget omfattar främst drift och underhåll av det kommunala vägnätet, inklusive snöröjning, reparationer och trafiksäkerhetsåtgärder. Ansvaret regleras bland annat genom väglagen (1971:948).

Verksamheten har en central roll i att skapa trygga, tillgängliga och attraktiva miljöer för invånare och besökare. Arbetet bedrivs utifrån ett helhetsperspektiv där grönstruktur, användning och flöden, ytors funktion och beläggning samt gestaltning samverkar för att skapa hållbara och välfungerande offentliga miljöer. Verksamheten är samtidigt i hög grad väderberoende, vilket innebär att kostnadsnivåerna kan variera mellan år, särskilt avseende vinterväghållning. Detta ställer krav på god planering, uppföljning och flexibilitet i resursanvändningen.

I uppdraget ingår även ansvar för samhällsbetalda resor samt samordning av kommunens fordon, vilket bidrar till en effektiv resursanvändning och en samordnad transportstruktur inom kommunen.

Vatten och avlopp

Verksamheten Vatten och avlopp ansvarar för kommunens dricksvattenförsörjning, avloppsrening och dagvattenhantering. Uppdraget är att säkerställa en trygg och säker tillgång till rent dricksvatten samt att avloppsvatten och dagvatten tas om hand på ett miljömässigt hållbart sätt. Arbetet präglas av höga krav på kvalitet, säkerhet och långsiktighet, där drift, underhåll och förnyelse av anläggningar och ledningsnät utgör centrala delar. Verksamheten har en avgörande betydelse för att skydda människors hälsa, värna vattenmiljöer och säkerställa samhällsviktig infrastruktur.

Genom åtgärder för att minska näringsläckage, utveckla hållbara dagvattenlösningar och stärka ledningsnätets funktion bidrar verksamheten till att minska påverkan på klimat och miljö samt till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Verksamheten står samtidigt inför omfattande investeringsbehov kopplade till åldrande anläggningar, ökade lagkrav och ett förändrat klimat med exempelvis ökad nederbörd och skyfall. Detta ställer krav på långsiktig planering, prioritering och finansiering inom ramen för VA-taxan. Underfinansiering eller uppskjutna åtgärder innebär en ökad risk för driftstörningar, miljöpåverkan och ökade kostnader på sikt.

Måltidsservice

Måltidsservice ansvarar för kommunens kök inom förskola, skola och äldreomsorg. Uppdraget är att leverera näringsriktiga, säkra och kvalitativa måltider som utformas efter brukarnas behov och bidrar till hälsa, välbefinnande och goda matvanor.

Verksamheten har en viktig roll i kommunens arbete med folkhälsa och hållbar utveckling. Arbetet präglas av ett tydligt hållbarhetsperspektiv, där en stor andel av

livsmedlen är svenskproducerade och minst en fjärdedel av inköpen utgörs av ekologiska varor. Menyerna planeras utifrån säsong och med hänsyn till livsmedlens klimatpåverkan.

Ett systematiskt arbete bedrivs för att minska matsvinnet i alla led, vilket bidrar till både minskad miljöpåverkan och en mer kostnadseffektiv verksamhet. Verksamheten behöver samtidigt kontinuerligt anpassas till förändrade förutsättningar, såsom variationer i elev- och brukarnivåer samt ökade krav på effektivitet och kostnadskontroll.

Förvaltningsstab

Staben är förvaltningens gemensamma stöd och arbetar bland annat med uppföljning, kvalitetsutveckling, internkontroll och processamordning. Här samordnas insatser som skapar förutsättningar för hela förvaltningen att leverera med kvalitet, transparens och effektivitet.

3 Uppföljning ekonomi

Sammanfattning

Tekniska nämndens skattefinansierade verksamhet redovisar för perioden ett utfall om 51,0 miljoner kronor, vilket innebär ett mindre överskott på 2,1 miljoner kronor jämfört med budget.

Helårsprognosen uppgår till 218,3 miljoner kronor, vilket innebär ett prognostiserat underskott om 23,8 miljoner kronor i förhållande till beslutad årsbudget om 194,5 miljoner kronor. Det prognostiserade underskottet är i huvudsak hänförligt till förskjutna tidplaner för rivning och sanering av det tidigare Westerlundska gymnasiet, där kostnaderna belastar 2026 i stället för 2025. Därtill har inventeringar visat förekomst av asbest och PCB, vilket medför ökade saneringskostnader utöver tidigare budget. En annan betydande avvikelse avser vinterväghållningen, där en snörik vinter och ökat behov av halkbekämpning samt entreprenadinsatser medför högre kostnader än budgeterat.

Resultaträkning

Intäkter / Kostnader (mnkr)	Bokslut 2025	Utfall jan-mar 2025	Utfall jan-mar 2026	Budget 2026	Prognos helår 2026	Avvikelse prognos helår mot budget
Taxor och avgifter	33,9	8,4	7,9	33,2	33,1	-0,1
Bidrag (intäkter)	10,6	2,5	2,4	10,1	10,1	0,0
Övriga intäkter	709,0	178,6	161,6	654,2	651,8	-2,4
Summa intäkter	753,5	189,5	171,9	697,5	695	-2,5
Personalkostnader	-199,5	-47,8	-45,9	-197,1	-195,1	2,0
Bidrag (kostnader)	-1,1	-0,3	0,0	-1,5	-1,5	0,0
Köp av verksamhet	-26,3	-6,6	-11,1	-27,3	-28,8	-1,4
Lokalhyror	-131,3	-29,7	-34,5	-140,3	-141,5	-1,2
Övriga driftskostnader	-333,2	-90,1	-70,1	-276,6	-298,0	-21,4
Kapitaltjänstkostnader	-217,9	-53,0	-59,3	-249,1	-248,4	0,8
Summa kostnader	-909,3	-227,5	-220,9	-892,0	-913,3	-21,3
Summa totalt (mnkr)	-155,7	-38,0	-48,9	-194,5	-218,3	-23,8

Driftsredovisning

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2025	Utfall jan-mar 2025	Utfall jan-mar 2026	Budget 2026	Prognos helår 2026	Avvikelse prognos helår mot budget
Allmän plats, yta gata, park, trafik	-96,4	-22,5	-22,4	-109,9	-109,5	0,4
Vinterväghållning	-12,5	-5	-10,2	-15,5	-16,9	-1,4
Samhällsbetalda resor/ färdtjänst	-13,1	-3,3	-2,7	-13,7	-13,7	0,0
Fordonssamordning kommungemensamt	-0,4	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0
TOTALT Allmän plats	-122,4	-30,9	-35,4	-139,1	-140,1	-1,0
Teknisk nämnd	-1,1	-0,3	-0,3	-1,3	-1,3	0,0
Stab	-3,7	-0,5	-0,3	-2,9	-3,1	-0,2
Måltidsservice	1,5	3,7	2,5	0,0	0,0	0,0
Städservice	-0,6	0,7	1,2	0,0	0,0	0,0
Fastighet	5,9	-4,7	-10,9	0,0	-2,6	-2,6
Strategisk lokal försörjning	-4,5	-1,3	-1,0	-5,1	-5,2	-0,1
TOTALT löpande drift Teknisk nämnd	-124,8	-33,3	-44,2	-148,4	-152,3	-2,9
Lokalbank	-7,3	-2,4	-1,5	-6,3	-11,3	-5,0
Specialfastigheter	-4,6	-1,5	-1,0	-3,1	-4,0	-0,9
Lokalkostnader ej hyresgrundande	-19	-0,8	-2,3	-36,7	-50,7	-14,0
TOTALT ej löpande drift Teknisk nämnd	-30,9	-4,7	-4,7	-46,1	-65,9	-19,9
Totalt (mnkr)	-155,7	-38,0	-48,9	-194,5	-218,3	-23,8

3.1 Uppföljning volymer

Verksamheter med volymuppräknning i RFM	Volymenhet	Volym budget enligt beslutad nämndplan	Volym prognos helår	Avvikelse volym prognos mot beslutad budget	Avvikelse prognos mot budget utifrån volym (mnkr)	Avvikelse prognos mot budget i driftsredovisningen (mnkr)
Färdtjänst	Antal km	337 000	337 000	0	-0	
Parkyta	Yta i kvadratmeter	6 136 264	6 136 264	0	-0	
Övriga resor	Befolkning ^{1/2}	49 038	49 038	0	-0	
Yta gata	Yta i kvadratmeter	1 087 459	1 087 459	0	-0	
Yta trafik	Yta i kvadratmeter	274 065	274 065	0	-0	

Volymerna beräknas överensstämma med budgeterade volymer.

3.2 Ekonomisk analys

Resultaträkning för tekniska nämnden

Tekniska nämndens skattefinansierade verksamhet redovisar till och med mars 2026 ett utfall om 48,9 miljoner kronor, vilket motsvarar en positiv avvikelse om 2,1 miljoner kronor i förhållande till budget.

För helåret 2026 uppgår den beslutade budgeten till 194,5 miljoner kronor, medan helårsprognosen beräknas till 218,3 miljoner kronor. Detta motsvarar ett prognostiserat underskott om 23,8 miljoner kronor.

Utfallet för perioden visar på en tillfälligt positiv avvikelse, samtidigt som helårsprognosen indikerar ett tydligt negativt resultat. Detta speglar att flera kostnadsdrivande faktorer, särskilt kopplade till fastighetsverksamheten och vinterväghållningen, förväntas få större genomslag under årets senare del. Prognosen präglas av kostnader som är ojämnt fördelade över året, vilket innebär att periodens utfall inte är representativt för helårsresultatet.

I tabellen nedan redovisas intäkter och kostnader för den skattefinansierade verksamheten inom tekniska nämnden.

Intäkter

Intäkterna ligger i nivå med budget under årets första kvartal och helårsprognosen bedöms följa beslutad budget. För parkeringsanordningar sker intäktsredovisningen med periodisering, vilket innebär att intäkterna bokförs månaden efter faktiskt utfall.

Jämfört med motsvarande period föregående år redovisas lägre intäkter. Detta beror huvudsakligen på förändrade redovisningsprinciper för interna mellanhavanden, där köp- och säljflöden inte längre påverkar omsättningen i samma omfattning som tidigare. Förändringen påverkar jämförbarheten mellan åren men har ingen effekt på verksamhetens resultat.

Intäktsutvecklingen bedöms därmed som stabil.

Kostnader

Kostnadssidan redovisar för årets första kvartal en positiv avvikelse om 1,8 miljoner kronor i förhållande till budget. Kostnadsnivån är lägre än motsvarande period föregående år, vilket delvis förklaras av förändrade redovisningsprinciper för interna köp- och säljflöden. Helårsprognosen visar dock ett underskott om 21,3 miljoner kronor.

Personalkostnaderna uppvisar en positiv avvikelse om 3,3 miljoner kronor jämfört med budget, främst till följd av vakanta tjänster inom allmän plats och staben samt minskad användning av timanställda. Även anpassningar inom städservice och måltidsservice, kopplat till förändrade uppdrag och volymer, har bidragit till lägre kostnader. För helåret prognosticeras ett överskott inom personalkostnader, vilket delvis beror på en ökad andel köp av verksamhet i kombination med lägre bemanning i egen regi.

Kostnader för köp av verksamhet redovisar en avvikelse om 4,2 miljoner kronor jämfört med budget under första kvartalet. Avvikelsen är främst hänförlig till vinterväghållning inom verksamheten Allmän plats, där kostnaderna överstiger budget med 6,3 miljoner kronor. Detta balanseras delvis av lägre kostnader inom andra verksamheter.

Lokalhyror följer budget till och med mars, men helårsprognosen visar ett underskott om 1,2 miljoner kronor. Övriga driftskostnader redovisar ett mindre överskott under perioden, men prognosen för helåret visar ett underskott om 14 miljoner kronor. Avvikelsen är huvudsakligen kopplad till rivning och sanering av det tidigare Westerlundska gymnasiet, där kostnaderna blivit högre än planerat till följd av identifierad förekomst av asbest och PCB.

Kapitalkostnaderna ligger något under budget för perioden. För helåret bedöms dessa sammantaget följa budget, trots variationer mellan verksamheter.

Sammantaget visar kostnadsutvecklingen att periodens positiva avvikelse i huvudsak är tillfällig, medan de prognostiserade underskotten drivs av strukturella och externa kostnadsfaktorer som får större genomslag under året. Detta innebär att åtgärder behöver fokuseras på de delar av verksamheten där kostnadsutvecklingen är påverkbar.

Resultaträkning per verksamhetsområde

Förvaltningens stab och teknisk nämnd

Förvaltningens gemensamma stödverksamhet tillsammans med tekniska nämnden redovisar för året ett underskott om 0,8 miljoner kronor. Underskottet förklaras främst av att kapitalkostnader avseende inventarier har belastat driften istället för att aktiveras som anläggningstillgångar. Bakgrunden är att befintliga lokaler har sagts upp och att delar av inventarierna kommer att återanvändas i det nya kommunhuset, som nyttjas gemensamt av samtliga förvaltningar. Övriga inventarier har hanterats enligt alternativa redovisningsprinciper, vilket sammantaget har påverkat årets resultat negativt.

Därutöver har kostnader tillkommit för att digitalisera personalarkivet samt för hantering och överföring av analoga handlingar och äldre arkivmaterial till kommunarkivet. Under året har ett omfattande arbete genomförts med arkivet, vilket möjliggjorts genom en tillfällig resursförstärkning i form av en anlitad arkivarie.

Allmän plats

Verksamheten Allmän plats redovisar ett prognostiserat underskott om 1,0 miljon kronor i förhållande till budget. Avvikelsen förklaras huvudsakligen av ökade kostnader för vinterväghållning.

Kostnaderna för vinterväghållning uppgår till 6,3 miljoner kronor över budget och är cirka 4 miljoner kronor högre än motsvarande period föregående år. Ökningen beror på en snörik vinter, ett ökat behov av halkbekämpning samt högre kostnader för entreprenadtjänster. Den ökade användningen av entreprenad har delvis motverkats av ett överskott inom personalkostnader för drift och underhåll.

Parkeringsverksamheten redovisar ett resultat i nivå med budget. I helårsprognosen ingår dock en mindre intäktsökning om cirka 0,2 miljoner kronor till följd av införande av nya avgiftsbelagda parkeringsplatser.

Kostnadsutfallet för perioden är lägre än budget, vilket främst beror på säsongsvariationer. Planerade åtgärder inom verksamheten genomförs i huvudsak under årets senare del, vilket innebär att kostnaderna uppstår senare under året. Detta påverkar periodutfallet men innebär ingen avvikelse i förhållande till helårsprognosen.

Färdtjänsten bedrivs enligt ett nytt avtal från 2026. För närvarande pågår en dialog med leverantören avseende tolkning av vissa avtalsvillkor, där parterna har olika uppfattningar om kostnadsnivåer. Detta har medfört att delar av fakturorna har periodiserats i avvaktan på klarläggande. Verksamheten redovisar ett överskott för perioden, men prognosen för helåret bedöms i nuläget ligga i nivå med budget.

Efter den omorganisation som genomfördes i slutet av 2025 pågår ett fortsatt arbete med att utveckla verksamhetens arbetssätt och organisation. Syftet är att tydliggöra ansvar, stärka samordningen och öka genomförandeförmågan. Implementeringen fokuserar på att etablera effektiva arbetssätt och tydliga gränssnitt, samtidigt som kvaliteten i leveransen till invånarna ska bibehållas och utvecklas.

Sammantaget präglas verksamheten av kostnadsvariationer kopplade till väder och säsong, samtidigt som utvecklingsarbetet förväntas bidra till ökad effektivitet och långsiktigt hållbar drift.

Måltidsservice

Måltidsservice redovisar för perioden ett överskott om 2,5 miljoner kronor, vilket är lägre än motsvarande period föregående år. Helårsprognosen bedöms dock uppgå till nivå med budget, vilket innebär att verksamheten förväntas uppnå ett resultat i balans vid årets slut.

Intäkterna inom måltidsservice minskar från sommaren till följd av förändrat kundunderlag. För att möta denna utveckling och säkerställa budget i balans har verksamheten genomfört förändrade arbetssätt, bland annat genom anpassad bemanning, minskat antal transporter samt en översyn av livsmedelsförbrukningen. Dessa åtgärder har haft en positiv effekt på kostnadssidan och bidragit till att dämpa konsekvenserna av minskade intäkter inom delar av verksamheten.

Sammantaget har måltidsservice visat en god förmåga att anpassa verksamheten till förändrade förutsättningar, samtidigt som kvalitet och leverans till brukarna har kunnat upprätthållas.

Städservice

Städservice redovisar till och med mars månad ett positivt resultat om 1,2 miljoner kronor. Helårsprognosen bedöms uppgå till ett resultat i nivå med budget, vilket innebär att verksamheten förväntas uppnå en budget i balans vid årets slut.

Samtidigt finns utmaningar både på intäkts- och kostnadssidan. Personalkostnaderna uppvisar ett underskott, vilket främst är kopplat till hög sjukfrånvaro samt ett fortsatt beroende av timvikarier under året. På intäktssidan finns osäkerheter kopplade till interna städavtal som riskerar att sägas upp under budgetåret. Detta kan påverka intäkternas omfattning och medföra behov av anpassningar av personalorganisationen.

Facility management

Från och med 2026 har tekniska nämnden tagit över ansvaret för facility management från kommunledningsförvaltningen. Uppdraget omfattar kontorsstöd, tillhörande fordon samt hantering av gemensamma kostnader kopplade till kommunhuset.

Förändringen bedöms inte medföra några ökade kostnader för kommunen som helhet. Finansieringen sker dels genom ramjusteringar, dels genom att gemensamma kostnader fördelas mellan förvaltningarna enligt en fastställd fördelningsnyckel. Modellen motsvarar den som redan tillämpas för internhyra och städning.

Fastighet

Fastighetsverksamheten redovisar för året ett underskott om 2,6 miljoner kronor. På kostnadssidan finns överskott inom personalkostnader samt för el, fjärrvärme och övriga uppvärmningskostnader. Samtidigt bedöms underhållskostnaderna bli högre än budgeterat, vilket sammantaget bidrar till det negativa resultatet. Den totala avvikelsen motsvarar cirka 0,5 procent av verksamhetens omsättning.

Strategisk lokalförsörjning

Verksamheten för strategisk lokalförsörjning redovisar i prognosen för året ett mindre underskott i förhållande till budget.

Lokalbanken

Lokalbanken redovisar för perioden ett utfall som överensstämmer med budget. Verksamheten ansvarar för att bära kostnader för uthyrningsbara lokaler som står vakanta. Helårsprognosen visar dock ett negativt resultat om 5,0 miljoner kronor i förhållande till budget. Avvikelsen förklaras av att kostnaderna för hyror är högre än budgeterat, vilket främst beror på tomställda lokaler från och med april och resterande del av året.

Specialfastigheter

Verksamheten för specialfastigheter omfattar kostnader för fastigheter som av olika skäl inte är möjliga att hyra ut och som samtidigt saknar beslut om avveckling eller rivning. Helårsprognosen för 2026 uppvisar ett underskott om 0,9 miljoner kronor i förhållande till budget.

Lokalkostnader ej hyresgrundande

Lokalkostnader som inte är hyresgrundande redovisar ett underskott om 14 miljoner kronor i förhållande till budget. Avvikelsen beror uteslutande på att rivning och sanering av det tidigare gymnasiet genomförs under 2026, i stället för 2025 som ursprungligen budgeterats. Den budgeterade kostnaden för 2025 uppgick till 8 miljoner kronor. Genomförd rivningsinventering har därefter visat att byggnaden innehåller mer asbest och PCB än tidigare bedömt, vilket medför att den totala saneringskostnaden ökar med cirka 7 miljoner kronor.

Sammanfattning

Sammantaget visar kvartalsrapporten på ett underskott. En väsentlig del av avvikelsen kan härledas till förskjutna tidplaner för planerade åtgärder inom fastighetsverksamheten, främst avseende rivningar och saneringar, samt till ökade kostnader inom lokalbanken.

3.3 Åtgärder för budget i balans

Inom verksamheten Allmän plats pågår ett strukturerat arbete för att effektivisera och optimera resursanvändningen, både vad gäller maskiner och personal. Arbetet omfattar bland annat en översyn av maskin- och verktygsparken med fokus på att säkerställa att använd utrustning är kostnadseffektiv, ändamålsenlig och miljömässigt hållbar. Parallellt pågår insatser för att effektivisera den yttre skötseln av fastigheter, med ambitionen att uppnå både förvaltningsinterna och kommunövergripande effektiviseringar. I detta arbete ingår också att tydliggöra ansvarsfördelning och strukturera verksamheten för att stärka styrning, samordning och långsiktig drift.

Inom fastighetsområdet genomförs flera åtgärder i syfte att minska energianvändningen och därmed sänka driftskostnaderna. Genom projektet EnOff pågår energikartläggningar av kommunens fastigheter för att identifiera de investeringar som ger störst effekt i respektive objekt, exempelvis installation av solceller, tilläggsisolering och andra energieffektiviserande åtgärder. Dessa insatser syftar till att på sikt stärka både den ekonomiska och miljömässiga hållbarheten.

Avseende rivning och sanering ses behov av förbättrad framförhållning i planering och budgetering. En möjlig åtgärd är att genomföra rivningsinventeringar i ett tidigare skede, vilket bedöms bidra till mer träffsäkra kostnadsbedömningar och förbättrad prognossäkerhet inför kommande år. Införandet av verksamhetssystemet Antura bedöms även kunna ge förbättrad ekonomisk överblick, styrning och uppföljning av rivningsprojekten.

Måltidsservice har under året genomfört omfattande åtgärder för att uppnå och säkerställa en budget i balans. Bemanningen inom förskoleköken har anpassats till följd av minskade barnkullar. Omställningarna har genomförts utan uppsägningar, genom pensionsavgångar och omplacering av personal, vilket möjliggjort kostnadsanpassning samtidigt som verksamhetens kvalitet och leveransförmåga kunnat bibehållas.

Inom städverksamheten, som är personalintensiv, pågår kontinuerliga anpassningar med fokus på att öka andelen tillsvidareanställningar och minska beroendet av timvikarier. Arbetet omfattar även anpassning av personalresurser till aktuella lokaler med städavtal, i syfte att uppnå en mer stabil bemanning och förbättrad kostnadskontroll över tid.

4 Investeringsredovisning

4.1 Investeringsredovisning, årlig budget

Investeringar 2026 (mnkr)	Budget 2026	Utfall jan-mar 2026	Prognos helår 2026	Avvikelse prognos helår mot budget
Fastigheter UN	-326,5	-80,0	-311,1	15,4
Fastigheter UPN	-114,3	-16,2	-102,4	11,9
Fastigheter VON	-10,0	-0,9	-8,1	1,9
Fastigheter KS	0,0	-1,4	-3,0	-3,0
Investeringsbidrag KS	0,0	0,0	0,0	0,0
Fastigheter RTJ	0,0	0,0	0,0	0,0
Fastigheter TN	-15,7	-6,7	-21,0	-5,3
Planerat underhåll	-98,0	-5,7	-98,0	0,0
Allmän plats	-113,8	-2,5	-113,8	0,0
Investeringsbidrag Allmän plats	0,0	0,0	0,0	0,0
Inventarier TN	-0,3	0,0	-0,3	0,0
Totalt (mnkr)	-678,6	-113,4	-657,7	20,9

Kommentarer till investeringsredovisning, årlig budget

Fastigheter UN

För projekt i fastigheter inom utbildningsnämndens område uppgår budgeten för 2026 till 326,5 miljoner kronor, medan helårsprognosen bedöms uppgå till 311,1 miljoner kronor. Detta innebär en positiv avvikelse om 15,4 miljoner kronor i förhållande till budget. Avvikelsen förklaras av förskjutningar av likvida medel i tid, vilket medför att planerade investeringar för året kan reduceras.

Fastigheter UPN

För projekt i fastigheter inom upplevelsenämndens område uppgår budgeten för 2026 till 114,3 miljoner kronor, medan helårsprognosen bedöms uppgå till 102,4 miljoner kronor. Detta innebär en positiv avvikelse om 11,9 miljoner kronor i förhållande till budget. Avvikelsen förklaras av förskjutningar i tidplanen för projektet Kulturhus Joar, vilket medför att planerade investeringar inte genomförs i den omfattning som ursprungligen budgeterats för året.

Fastigheter VON

För projekt i fastigheter inom vård- och omsorgsnämndens område uppgår budgeten för 2026 till 10,0 miljoner kronor, medan helårsprognosen bedöms uppgå till 8,1 miljoner kronor. Detta innebär en positiv avvikelse om 1,9 miljoner kronor i förhållande till budget. Avvikelsen förklaras av förändringar i tidsplaneringen för projektet Furugatan, vilket medför att planerade likvida medel för året kan reduceras jämfört med budget.

Fastigheter TN

För projekt i fastigheter inom tekniska nämndens område uppgår budgeten för 2026 till 15,7 miljoner kronor, medan helårsprognosen bedöms uppgå till 21,0 miljoner kronor. Detta innebär en negativ avvikelse om 5,3 miljoner kronor i förhållande till budget. Avvikelsen förklaras av en förskjutning i tidplanen för inflyttning i det nya kommunhuset i förhållande till den ursprungligt beslutade budgeten, vilket medför att fler kostnader belastar 2026. Förändringen avser en reviderad tidplan och innebär varken en försening eller en fördröjning av projektet i sin helhet.

Planerat underhåll

För planerat underhåll uppgår budgeten för 2026 till 98,0 miljoner kronor och helårsprognosen bedöms uppgå till samma belopp. Därmed föreligger ingen avvikelse i förhållande till budget.

Allmän plats

För investeringsområdet allmän plats uppgår budgeten för 2026 till 113,8 miljoner kronor och helårsprognosen bedöms uppgå till samma belopp. Därmed föreligger ingen avvikelse i förhållande till budget.

4.2 Investeringsredovisning, enskilda projekt

Enskilda projekt under planering och projektering (mnkr)	Totalt utfall t.o.m. mar 2026
UN Skolsta fsk	-8,3
UAN Kapacitetshöjande kök/matsal Bergvretenskolan	-3,6
UN Bergvretenskolan utbyggnation	-1,8
Grundskola Korsängsgatan Nyborg C-huset	-9,9
Grundskola Skolsta ombyggnation utökning	0,0
UPN Kulturhus Joar	-30,4
UPN Multihall alt sporthall till ny grundskola	0,0
Parhus Bredsand	-1,3
UPN Ny C-paviljong Enavallen	-3,7
VON Enögla vård- och omsorgsboende	-1,3
Totalt (mnkr)	-60,3

	Totalt per projekt (mnkr)			
Pågående enskilda projekt med genomförandebeslut från kommunstyrelsen	Total budget	Utfall t.o.m. mar 2026	Total prognos	Avvikelse prognos mot budget
UN Grundskola Lillsidan - Västerleden	-480,8	-302,7	-480,8	0,0
UN Ripans nya fsk	-86,0	-94,2	-96,0	-10,0
UN Bredsands förskola (Storskogen)	-96,0	-95,2	-96,0	0,0
UN Grundskola i Örsundsbro	-310,0	-124,3	-310,0	0,0
UPN Ny sporthall Västra Enköping (Aktivitetscenter Västerleden)	-98,5	-87,7	-98,5	0,0
VON Furugatan LSS Gruppbostad	-	0,0	-	
VON Fannagatan LSS Gruppbostad	-	-0,3	-	
TSF Nytt Kommunhus	-30,9	-16,8	-30,9	0,0
Totalt (mnkr)	-1 102,2	-721,2	-1 112,2	-10,0

	Totalt per projekt (mnkr)				
Avslutade enskilda projekt under året	Total budget	Utfall t.o.m. mar 2026	Avvikelse utfall mot budget	Total prognos	Avvikelse prognos mot budget
Totalt (mnkr)					

Kommentarer till investeringsredovisning, enskilda projekt UN Skolsta fsk

Upphandling är slutförd och entreprenör har tilldelats. Tidplanen har reviderats och verksamhetsstarten har senarelagts till år 2030, vilket innebär en väsentlig avvikelse jämfört med tidigare planering. Projektet bedöms dock kunna genomföras med bibehållen budget och kvalitet enligt den nya tidplanen, men inte enligt ursprunglig tidplan.

UAN Kapacitetshöjande kök/matsal Bergvretenskolan

Projektet omfattar renovering och ombyggnad av kök och matsal i syfte att öka kapaciteten och möta framtida behov. Projekteringen är slutförd och upphandling av entreprenad är annonserad. Projektet följer beslutad tidplan och bedöms färdigställas våren 2027. Inga väsentliga avvikelser avseende kostnad, tid eller kvalitet har identifierats i nuläget. Sammantaget bedöms projektet genomföras enligt plan med god kontroll och förutsägbarhet i genomförandet.

UN Bergvretenskolan utbyggnation

Projektet avser en tillbyggnad av Bergvretenskolan i syfte att öka kapaciteten med cirka 300 elevplatser för att möta framtida behov. Projekteringen pågår enligt plan och inga avvikelser har identifierats i nuläget. Tidplanen bedöms hålla och projektet planeras vara färdigställt under våren 2029 med verksamhetsstart till höstterminen samma år. Den ekonomiska ramen bedöms vara tillräcklig utifrån nuvarande kalkylförutsättningar. Sammantaget bedöms projektet genomföras enligt plan med god kontroll av kostnad, tid och kvalitet.

Grundskola Korsängsgatan Nyborg C-huset

Projektet avser ombyggnad av befintliga lokaler och fortlöper enligt plan. Upphandling genomfördes hösten 2025 och entreprenad pågår med kontrakterad entreprenör. Tidplanen bedöms hålla, med färdigställande inför höstterminen 2026. Under genomförandet har asbest påträffats, vilket har hanterats i enlighet med gällande lagkrav utan påverkan på kostnadsram eller tidplan. Sammantaget bedöms projektet genomföras enligt plan med god kontroll av kostnad, tid och kvalitet.

UPN Kulturhus Joar

Projekteringen pågår och projektet har en kommunicerad försening om cirka 6–12 månader i förhållande till tidigare tidplan. Förseningen är kopplad till behov av detaljplaneändring, komplexa markutredningar relaterade till vattenskyddsområde samt framtagande av sprinklerlösning. En översyn av kalkyl pågår i relation till beslutad budget med anledning av förändrade förutsättningar. Bygglov planeras att lämnas in innan sommaren. Projektets färdigställande bedöms i nuläget kunna ske under 2028, med bibehållen kvalitet men med en förhöjd riskpåverkan avseende tid och kostnad på grund av de ändrade förutsättningarna.

VON Enögla vård- och omsorgsboende

Projektet omfattar både förskola och vård- och omsorgsboende, med planerad verksamhetsstart för förskola hösten 2030 och för omsorgsboendet vid årsskiftet 2030–2031. Programhandling är framtagen och klar för beslut om genomförande. Godkännande av programhandling och genomförandebeslut planeras att hanteras under perioden april–juni 2026. Fortsatt planering bedöms kunna påbörjas i september 2026 i enlighet med fastställd tidplan. Sammantaget bedöms projektet följa plan med stabil ekonomi, hållbar tidplan och god kvalitet.

UN Grundskola Lillsidan – Västerleden

Kontrakt har tilldelats entreprenör och entreprenaden pågår enligt plan. Verksamhetsstart för skolverksamheten planeras till vårterminen 2027. Arbeten avseende utemiljö samt rivningar planeras att genomföras under 2028 enligt fastställd etappindelning. Kostnadsstatus bedöms som en liten risk med anledning av osäkerheter kopplade till genomförandefasen, men inom beslutad budgetram. Sammantaget bedöms projektet kunna genomföras enligt plan med god kvalitet och med tidplanen intakt.

UN Ripans nya fsk

Entreprenaden är slutförd och slutbesiktning genomfördes med godkänt resultat i januari 2026. Verksamheten har flyttat in och förskoleverksamheten bedrivs i lokalerna. Projektet uppvisar ett överskridande i förhållande till ursprunglig budget, vilket kommunicerats i samband med projektets slutuppföljning och slutskede då dessa kostnader har tillkommit i sista skedet. Trots detta bedöms projektet vara väl genomfört, med god kvalitet och ändamålsenliga lokaler som motsvarar verksamhetens behov.

UN Bredsands förskola (Storskogen)

Entreprenaden är färdigställd med godkänd slutbesiktning och erhållet slutbesked. Lokalerna är klara för verksamhetsstart under 2026. Den genomförda kvaliteten bedöms motsvara ställda krav och verksamhetens behov. Sammantaget bedöms projektet vara genomfört med god kvalitet och med begränsade avvikelser avseende tid och kostnad inom budgetens ram.

UN Grundskola i Örsundsbro

Kontrakt har tilldelats entreprenör och entreprenaden pågår enligt plan. Verksamhetsstart för skolan planeras till höstterminen 2027. Arbeten avseende utemiljö samt rivningar är planerade att genomföras under 2028. Projektet bedöms hålla både beslutade kostnadsramar och fastställd tidplan. Den genomförda och planerade kvaliteten bedöms motsvara verksamhetens krav och behov.

UPN Ny sporthall Västra Enköping (Aktivitetscenter Västerleden)

Kontrakt har tilldelats entreprenör och entreprenaden pågår enligt plan. Verksamhetsstart för aktivitetscentret planeras till höstterminen 2026 och tidplanen bedöms i nuläget hålla. Projektet bedöms fortsatt kunna hållas inom beslutad budgetram. Den planerade och genomförda kvaliteten bedöms motsvara ställda krav och verksamhetens behov. Sammantaget bedöms projektet genomföras enligt plan med god kontroll av tid och kvalitet.

VON Furugatan LSS Gruppbostad

Projektet avser uppförande av en LSS-gruppbostad med sex lägenheter för att möta framtida behov inom verksamhetsområdet. Planerad verksamhetsstart bedöms i nuläget ske under år 2029. Tidstatus bedöms som något osäker då projektet befinner sig i ett tidigt skede och utredning av ny plats pågår. Den ekonomiska ramen bedöms i nuläget vara tillräcklig utifrån kända förutsättningar. Projektet bedöms kunna genomföras med god kvalitet när lokalisering och vidare planering har fastställts.

VON Fannagatan LSS Gruppbostad

Projektet avser uppförande av en LSS-gruppbostad med sex lägenheter för att möta verksamhetens behov. Projekteringen pågår och arbete med detaljplaneändring genomförs i enlighet med planerad process. Verksamhetsstart planeras i nuläget till 2028 och tidplanen bedöms hålla. Kostnadsramen bedöms vara tillräcklig utifrån nuvarande kalkyl och kända förutsättningar. Sammantaget bedöms projektet kunna genomföras enligt plan med god kontroll av kostnad, tid och kvalitet.

TSF Nytt Kommunhus

Inflyttning i det nya kommunhuset genomfördes enligt plan. Den ekonomiska prognosen ligger i linje med beslutad investeringsram, där vissa justeringar har gjorts mellan år av både driftsbudget och investeringsbudget utan påverkan på totalramen. Utförandet bedöms uppfylla de kvalitetskrav som ställts inom projektet. Projektet har genomförts enligt fastställd tidplan och med god ekonomisk kontroll. Sammantaget bedöms projektet vara framgångsrikt genomfört med god kvalitet och stabil ekonomi.

5 Verksamheten för vatten- och avlopp

5.1 Uppdrag och ansvar

Tekniska nämnden ansvarar för kommunens vatten- och avloppsverksamhet (VA) inom de verksamhetsområden som har beslutats av kommunfullmäktige. Uppdraget omfattar att producera och leverera dricksvatten som uppfyller gällande kvalitetskrav samt att avleda, rena och återföra renat spillvatten och dagvatten till sjöar och vattendrag inom de kommunala VA-verksamhetsområdena. En trygg och säker produktion och leverans av dricksvatten är en grundläggande förutsättning för god hälsa och liv, samtidigt som en fungerande hantering av spill- och dagvatten utgör en central del i ett långsiktigt hållbart samhälle.

Vatten- och avloppsverksamheten ansvarar därutöver för planering, ny- och ombyggnation samt drift och underhåll av vattenverk, avloppsreningsverk, ledningsnät, dagvattenanläggningar, pumpstationer, reservoarer och tryckstegringsstationer. Verksamheten bedrivs med höga krav på kvalitet, säkerhet och långsiktighet för att säkerställa robusta och driftsäkra system som skyddar både människors hälsa och miljön.

I lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster anges att avgifternas storlek och betalningsformer ska fastställas i en taxa och att kommunfullmäktige beslutar om VA-taxan. Det totala avgiftsuttaget får inte överstiga de kostnader som är nödvändiga för att anlägga, driva och underhålla VA-anläggningarna, och avgifterna ska fördelas på ett skäligt och rättvist sätt. Det finns dock inget juridiskt hinder mot att vatten- och avloppsverksamheten helt eller delvis finansieras med skattemedel.

5.2 Uppföljning ekonomi

Sammanfattning

Utfallet för perioden uppgår till 7,8 miljoner kronor, vilket motsvarar en positiv avvikelse mot budget om 6,1 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras främst av lägre intäkter från bruksavgifter samt lägre personalkostnader till följd av vakanta tjänster och sjukskrivningar. Därtill har kostnader för underhåll och utredningsarbete varit lägre än budgeterat under perioden.

Resultaträkning

Intäkter / Kostnader (mnkr)	Bokslut 2025	Utfall jan-mar 2025	Utfall jan-mar 2026	Budget 2026	Prognos helår 2026	Avvikelse prognos helår mot budget
Taxor och avgifter	154,6	37,9	45,1	185,3	185,3	0,0
Bidrag (intäkter)	0,2	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0
Övriga intäkter	11,5	2,4	0,1	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	166,2	40,4	45,3	185,4	185,4	0,0
Personalkostnader	-39,7	-9,2	-10,2	-48,3	-48,1	0,2
Bidrag (kostnader)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Köp av verksamhet	-1,7	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Lokalhyror	-2,5	-0,5	-0,5	-1,6	-1,9	-0,3
Övriga driftskostnader	-65,7	-14,0	-12,1	-68,8	-68,7	0,1
Kapitaltjänstkostnader	-48,7	-14,0	-14,7	-57,9	-57,9	0,0
Summa kostnader	-158,3	-38,1	-37,5	-176,6	-176,6	0,0
Summa totalt (mnkr)	7,9	2,3	7,8	8,8	8,8	0,0

5.2.1 Ekonomisk analys

Bruksavgifterna understiger budget för perioden, vilket indikerar en lägre vattenförbrukning än beräknat. Bedömningen är dock att budgeten kan hållas på helårsbasis. Vakanta tjänster och sjukskrivningar har medfört lägre personalkostnader än budgeterat under perioden, vilket bidrar till en positiv avvikelse.

Utredningskostnader har inte fallit ut i den omfattning som planerats under perioden, då flera planerade utredningsprojekt har behövt skjutas fram till följd av ändrade tidplaner. Även kostnader för planerat underhåll har till stor del inte periodiserats under första kvartalet, vilket genererar ett överskott för perioden.

Dessa kostnader bedöms dock falla ut senare under året och helårsbudget bedöms kunna hållas.

Under årets första kvartal har ett ovanligt stort antal läckor noterats i distributionsnätet, redan motsvarande antalet läckor under hela 2025. Med hjälp av nyinköpt utrustning för läcksökning har förutsättningarna för att identifiera och åtgärda läckor förbättrats.

Enköpings avloppsreningsverk är ålderstiget och endast nödvändiga investeringar har genomförts under senare år i väntan på ett nytt avloppsreningsverk. Detta innebär en ökad risk för drifthaverier fram till dess att den nya anläggningen tas i drift. Eventuella drifthaverier bedöms få konsekvenser för driftbudgeten, då större investeringar i den befintliga anläggningen inte är möjliga med hänsyn till kort återstående avskrivningstid.

5.2.2 Åtgärder för budget i balans

VA-avgifterna ska, i enlighet med lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, täcka de kostnader som är nödvändiga för att anlägga, driva och underhålla kommunens vatten- och avloppsverksamhet. För att säkerställa efterlevnad av självkostnadsprincipen finns ett behov av att vidareutveckla den ekonomiska planeringen, särskilt i hanteringen av budgetavvikelser. Arbete pågår med att stärka och tydliggöra processerna kopplade till taxeberäkningen, samtidigt som den övergripande ekonomiska planeringen i budgetprocessen behöver utvecklas ytterligare.

I genomförda analyser har brister i taxemodelleringen identifierats, främst kopplat till att samtliga räntekostnader hänförliga till pågående investeringar inte har beaktats fullt ut. För att stärka det långsiktiga ekonomiska planeringsstödet och förbättra prognosernas precision inför kommande år behöver utvecklingsarbetet med taxemodelleringen fortsätta. Detta förutsätter tillgång till tillräckliga resurser samt riktade kompetensinsatser inom verksamheten.

Utöver justeringar av VA-taxan bedriver verksamheten ett långsiktigt arbete med flera utvecklingsinsatser för att nå och upprätthålla en budget i balans. Särskilt fokus ligger på att stärka ekonomisk planering, styrning och uppföljning, samt på att säkerställa effektiva interna arbetssätt och processer. Dessa faktorer bedöms vara avgörande för en långsiktigt hållbar ekonomi inom vatten- och avloppsverksamheten.

Under 2026 pågår bland annat initiativet Arbete med hållbar investeringsplanering, vilket syftar till att utveckla en mer strukturerad, förutsägbar och långsiktig investeringsplanering. Målet är att varje investering ska prioriteras utifrån strategiska mål, riskbedömningar och hållbarhetsaspekter, för att resurserna ska användas där de gör störst nytta ur ett ekonomiskt, resursmässigt och miljömässigt perspektiv. Parallellt pågår även initiativet Etablera strukturer för effektiva och långsiktiga satsningar, som syftar till att skapa gemensamma och tydliga strukturer för hur satsningar planeras, prioriteras, genomförs och följs upp från strategisk till operativ nivå.

Historiskt har över- och underskott från avgiftsuttaget hanterats över en treårsperiod i Enköpings kommun. Mot bakgrund av tillämpningen av självkostnadsprincipen, och för att undvika att underskott finansieras av skattekollektivet, beslutade kommunfullmäktige om en höjning av bruksavgiften om 20 procent för år 2026. Höjningen följer fastställd plan i syfte att täcka de underuttag som lett till underfinansiering av VA-anläggningen under åren 2023 och 2024.

Intäkter

Arbetet med att stärka och vidareutveckla uppföljningen av intäkter med stöd av månadsfakturerings behöver fortsätta under 2026. Inom ramen för detta ska även en prövning göras av om frekvensen i intäktsuppföljningen är ändamålsenlig eller om delar av uppföljningen bör ske tätare för att förbättra styrning och prognossäkerhet. Vidare finns behov av att se över personalens beläggningsgrad för att säkerställa att tillgängliga resurser i tillräcklig omfattning används för intäktsgenererande arbete.

En särskild satsning genomförs för att granska fastighetsregistret i verksamhetssystemet i syfte att identifiera anläggningar som nyttjar kommunala VA-tjänster utan att vara korrekt avgiftsbelagda. Parallellt pågår arbete med att stärka kontrollfunktioner och utveckla arbetssätt för att snabbare kunna upptäcka och hantera avvikelser i kundsystemet, exempelvis felaktigt registrerade tjänster eller uppgifter, för att säkerställa ett korrekt och rättvist avgiftsuttag.

Kostnader

För att säkerställa långsiktigt hållbara kostnadsnivåer inom vatten- och avloppsverksamheten är det viktigt att kommande investeringsprojekt planeras och bereds på ett sådant sätt att de ekonomiska förutsättningarna tydliggörs både i drift- och investeringsbudgetarna. Som en del i detta utvecklingsarbete pågår en översyn av avskrivningstider samt komponentindelning för investeringar, i syfte att skapa bättre förutsättningar för korrekt kostnadsfördelning och ekonomisk uppföljning över tid.

Driftkostnader som har uppstått till följd av investeringsprojektet Nytt avloppsreningsverk, såsom saneringskostnader, räntekostnader och eventuella forceringskostnader, planeras att finansieras med fonderade medel under 2026. Denna hantering syftar till att begränsa den direkta påverkan på verksamhetens ordinarie driftbudget under året.

5.3 Investeringsredovisning

5.3.1 Investeringsredovisning, årlig budget (mnkr)

Investeringar 2026 (mnkr)	Budget 2026	Utfall jan-mar 2026	Prognos helår 2026	Avvikelse prognos helår mot budget
Anläggningar	-372,7	-82,1	-455,5	-82,8
Ny- och reinvesteringar	-112,0	-2,8	-101,2	10,8
Omvandlingsområden	-29,5	-4,1	-41,4	-11,9
Exploatering	-38,0	-0,4	-18,3	19,7
Totalt (mnkr)	-552,2	-89,4	-616,4	-64,2

Kommentarer till taxefinansierad investeringsredovisning, årlig budget

Den taxefinansierade investeringsbudgeten för året är uppdelad på 15 samlingsposter samt 5 enskilda projekt. Den beslutade budgeten för investeringar inom vatten- och avloppsverksamheten uppgår till 552,2 miljoner kronor, exklusive ombudgeteringar för de enskilda projekten. Helårsprognosen uppgår till 616,4 miljoner kronor, vilket innebär en prognostiserad avvikelse om 64,2 miljoner kronor över budget.

Den ekonomiska avvikelsen förklaras främst av justeringar i tidplaner, i huvudsak avseende exploateringsprojekt samt vissa av de enskilda projekten. Förskjutningar i genomförandet medför att investeringar som varit planerade över flera år nu prognosticeras belasta årets investeringsbudget i större omfattning än ursprungligen beräknat. Nedan redovisas närmare analys av avvikelserna för respektive samlingspost.

Nyinvestering ledningsnät SAMLINGSPOST

Budgeten för samlingsposten nyinvestering i ledningsnät uppgår till 34 miljoner kronor för 2026. Helårsprognosen beräknas till 22,4 miljoner kronor, vilket innebär en avvikelse mot budget. Avvikelsen förklaras av att flera förstudier har tagit längre tid än ursprungligen beräknat, vilket har medfört att tillhörande investeringsprojekt har behövt förskjutas tidsmässigt. Som en följd av detta belastas investeringsbudgeten för 2026 i lägre omfattning än planerat.

Nyinvestering vattenverk SAMLINGSPOST

För samlingsposten nyinvestering vattenverk uppgår budgeten för 2026 till 0,0 miljoner kronor, medan helårsprognosen beräknas till 3,6 miljoner kronor. Detta innebär en avvikelse om 3,6 miljoner kronor över budget. Avvikelsen beror dels på att det tidigare påbörjade projektet Fysiskt skydd har behövt förlängas in i 2026, vilket är en följd av det förändrade säkerhetsläget i omvärlden. För att hålla den totala investeringsbudgeten inom beslutade ramar planeras medel att omfördelas mellan samlingsposter.

Nyinvestering avloppsverk SAMLINGSPOST

Budgeten för samlingsposten nyinvestering avloppsverk uppgår till 13,0 miljoner kronor för 2026. Helårsprognosen beräknas till 11,7 miljoner kronor, vilket innebär en avvikelse på 1,3 miljoner kronor i förhållande till budget. Inom samlingsposten pågår arbete med fysiskt skydd för avloppsanläggningar i enlighet med gällande krav. Parallellt bedrivs förstudiearbete för projektet avseende avloppsreningsverk i Örsundsbro.

Reinvestering Ledningsnät SAMLINGSPOST

Budgeten för samlingsposten reinvestering i ledningsnät uppgår till 43,7 miljoner kronor för 2026 och helårsprognosen beräknas uppgå till samma belopp. Prognosen bedöms dock vara förenad med viss osäkerhet, då flera av de ingående projekten befinner sig i upphandlingsskede. Kostnadsbedömningarna grundar sig på erfarenheter från tidigare liknande projekt samt på kända förutsättningar i projekteringsskedet. Flera av projekten är komplexa och genomförs i områden där det finns risk för svåra markförhållanden och där eventuella markföroreningar kan komma att påträffas. Dessa osäkerheter kan påverka kostnadsutfallet under senare delar av genomförandet.

Reinvestering vattenverk SAMLINGSPOST

Budgeten för samlingsposten reinvestering vattenverk uppgår till 6,0 miljoner kronor för 2026, medan helårsprognosen beräknas till 8,7 miljoner kronor. Detta innebär en avvikelse om 2,7 miljoner kronor över budget. Avvikelsen förklaras av förändrade projektförutsättningar, vilket medför att osäkerheten i prognosen är förhöjd. Två av projekten inom samlingsposten har stött på hinder i början av 2026, vilket har fördröjt det fortsatta arbetet. Verksamheten inväntar i nuläget myndighetsbeslut för att kunna gå vidare, där handläggningstiden bedöms kunna variera mellan cirka två månader och upp till två år. Dessa osäkerheter påverkar både tidplan och kostnadsbedömning för projekten.

Reinvestering avloppsverk SAMLINGSPOST

Budgeten för samlingsposten uppgår till 7,5 miljoner kronor för 2026. Helårsprognosen beräknas till 4,4 miljoner kronor, vilket innebär en avvikelse i förhållande till budget. Den lägre prognosen beror på att planerade åtgärder inom samlingsposten inte genomförs i den takt som ursprungligen bedömts för året.

Avloppsverk Enköping stödåtgärder SAMLINGSPOST

Budgeten för samlingsposten uppgår till 0,6 miljoner kronor för 2026 och helårsprognosen bedöms uppgå till samma belopp. Inom ramen för samlingsposten planeras endast nödvändiga åtgärder för att säkerställa att det befintliga avloppsreningsverket kan upprätthålla driften fram till dess att det nya avloppsreningsverket tas i drift.

Reinvesteringar Dagvattenanläggningar SAMLINGSPOST

Den totala budgeten för samlingsposten uppgår till 0,6 miljoner kronor för 2026 och helårsprognosen bedöms uppgå till samma belopp. Därmed föreligger ingen avvikelse i förhållande till budget.

Fordon SAMLINGSPOST

Den totala budgeten för samlingsposten uppgår till 0,6 miljoner kronor för 2026 och helårsprognosen bedöms uppgå till samma belopp. Därmed föreligger ingen avvikelse i förhållande till budget.

Övriga nyinvesteringar SAMLINGSPOST

Budgeten för samlingsposten uppgår till 6 miljoner kronor för 2026 och helårsprognosen beräknas till 5 miljoner kronor, vilket innebär en avvikelse om 1 miljon kronor under budget. Avvikelsen förklaras av att vissa projekt har fått förskjutningar i tid, vilket medför att planerade åtgärder inte genomförs i den takt som ursprungligen beräknats.

Nya omvandlingsområden SAMLINGSPOST

Samlingsposten för nya omvandlingsområden omfattar projekten Ekudden, Kolarvik och Sjöängarna samt Märsön. Den beslutade budgeten för året uppgår till 29,5 miljoner kronor, exklusive ombudgeteringar, medan helårsprognosen beräknas till 41,4 miljoner kronor. Detta innebär en prognostiserad avvikelse om 11,9 miljoner kronor över budget.

Avvikelsen beror främst på justeringar i utbyggnaden av VA-anläggningar inom omvandlingsområdena Kolarvik och Sjöängarna. Tidplanerna för projekten har behövt revideras till följd av förändringar i detaljplanebeslut, försenade upphandlingar samt väntan på tillstånd och beslut från berörda myndigheter utifrån inskickade anmälningar.

För projekten Märsön och Ekudden har tidigare fastställda markeringsbelopp bedömts vara inaktuella. Detta är en följd av kostnadsdrivande omvärldsfaktorer och en kraftig inflation som påverkat projektens förutsättningar. Mot denna bakgrund krävs nya politiska beslutade budgetar för både planerings- och genomförandefaserna. Reviderade kalkyler kommer att tas fram efter att respektive planeringsfas har färdigställts.

Projektet Kolarvik Sjöängarna

Projektet Kolarvik Sjöängarna befinner sig i genomförandefasen. Delentreprenaden Kolarvik är färdigställd och godkänd, och anslutning av vatten och avlopp till berörda fastigheter pågår med planerat slutförande under 2026.

Den största återstående delentreprenaden, Sjöängarna, har påbörjats men genomförs med viss tidsförskjutning och en mer komprimerad tidplan. Förskjutningen är en följd av ett tidigare överklagat tilldelningsbeslut. Delentreprenaden beräknas vara färdigställd under 2026.

Delentreprenaden Fageråsvägen har avbrutits och avvaktar myndighetsbeslut, bland annat avseende ansökt dispens från naturreservatsföreskrifterna för Fageruddsåsens naturreservat. Vidare har delentreprenaden Sjöledningen förskjutits i tid, främst till följd av förseningar samt en pågående tillståndsprocess för vattenverksamhet. Arbetet med sjöledningen planeras att påbörjas under våren 2027 och beräknas färdigställas samma år.

Projektet Ekudden

Projektet Ekudden befinner sig i planeringsfasen sedan detaljplanen vann laga kraft våren 2025. Utbyggnaden av kommunalt dricksvatten och spillvatten planeras att genomföras under perioden 2027–2029 och är beroende av Lantmäteriets beslut om ledningsrätt. Innan genomförandebeslut kan fattas behöver projektets totala budget uppdateras.

I takt med att projekteringen har fortskridit har kunskapen om projektets förutsättningar och kostnadsbild fördjupats. Kostnadsökningarna förklaras av ett förändrat omvärldsläge med höjda material- och entreprenadpriser, men även av lokala utmaningar såsom tekniskt svår terräng, smala gator, förekomst av värdefulla träd samt svårigheter att uppnå tillräckligt förläggningsdjup. Sammantaget innebär detta att projektet riskerar att bli nästan dubbelt så kostsamt jämfört med den ursprungliga kalkylen, vilket medför att markeringsbeloppet kan behöva justeras från 25 till cirka 50 miljoner kronor.

Omvandlingsområdet omfattar cirka 40 fastigheter, vilket beräknas generera intäkter om omkring 8 miljoner kronor genom anläggningsavgifter. Den betydande skillnaden mellan den uppskattade investeringskostnaden och intäkterna innebär att en särtaxeutredning kan behöva genomföras inför fortsatt hantering av projektet.

Mot denna bakgrund pågår ett arbete med att se över projektets genomförande och omfattning, i syfte att identifiera en lösning som är genomförbar utifrån rådande tekniska, ekonomiska och rättsliga förutsättningar. I detta arbete ingår även att pröva genomförandeperioden i relation till det samlade investeringsbehovet inom VA-verksamheten, för att säkerställa en balanserad prioritering och ett långsiktigt hållbart genomförande.

Projektet Märsön

Projektet Märsön befinner sig i behovsfasen och har försenats till följd av att beslut om antagen vattentjänstplan behövde inväntas. Innan planeringsarbetet kan återupptas krävs ett nytt startbeslut. Detta startbeslut ska omfatta både en ny planeringsbudget och en genomförandebudget samt en uppdaterad genomförandetidsplan. Först efter att sådant beslut har fattats kan projektet gå vidare till nästa fas.

Exploatering nya nät SAMLINGSPOST

Budgeten för samlingsposten uppgår till 38 miljoner kronor för 2026, medan helårsprognosen beräknas till 18,3 miljoner kronor. Detta innebär en prognostiserad avvikelse om 19,7 miljoner kronor under budget. Avvikelsen förklaras bland annat av förändrade tidplaner inom fleråriga exploateringsprojekt, vilket medför att planerade investeringar inte genomförs i den takt som ursprungligen beräknats under året. Investeringar inom denna samlingspost är avsedda att finansieras genom anslutningsavgifter.

Storskogen etapp 4

Projektet uppvisar en budgetavvikelse om cirka 5 miljoner kronor. Genomförandet har fortsatt blivit framflyttat och projektstarten har reviderats från år 2026 till år 2035. Den förändrade tidplanen innebär att projektet inte längre genomförs enligt ursprunglig planering.

Myran norra

Projektet uppvisar en budgetavvikelse om cirka 6 miljoner kronor. Tidplanen för utförandefasen har senarelagts till följd av ett ökat behov av utredningar, vilket har medfört en förlängd planeringsfas.

Myran södra

Projektet uppvisar en budgetavvikelse om cirka 5 miljoner kronor. Genomförandet har senarelagts och planerad start för genomförandefasen är nu reviderad till 2027.

5.3.2 Investeringsredovisning, enskilda projekt (mnkr)

I tabellerna nedan redovisas både projekt med och utan genomförande beslut från kommunstyrelsen samt de projekt som tagits i bruk under året.

	Totalt per projekt (mnkr)			
Enskilda projekt under planering och projektering	Total budget	Utfall t.o.m. mar 2026	Total prognos	Avvikelse prognos mot budget
Hållbar dricksvattenförsörjning (HDVF)	-50	-8,6	-50	0
Totalt (mnkr)	-50	-8,6	-50	0

	Totalt per projekt (mnkr)			
Pågående enskilda projekt med genomförandebeslut från kommunstyrelsen	Totalt budget	Utfall t.o.m. mar 2026	Total prognos	Avvikelse prognos mot budget
Nytt avloppsreningsverk (ARV)	-1 375	-966,3	-1 375	0
Kolarvik Sjöängarna	-110	-84,4	-110	0
Totalt (mnkr)	-1 485	-1 050,7	-1 485	0

	Totalt per projekt (mnkr)				
Avslutade enskilda projekt under året	Totalt budget	Utfall t.o.m. mar 2026	Avvikelse utfall mot budget	Total prognos	Avvikelse prognos mot budget
Totalt (mnkr)					

Kommentarer till taxefinansierad investeringsredovisning, enskilda projekt

Projekt Nytt avloppsreningsverk (ARV)

Den beslutade budgeten för projektet Nytt avloppsreningsverk uppgår till 321,2 miljoner kronor, exklusive ombudgeteringar. Helårsprognosen beräknas till 397,7 miljoner kronor, vilket innebär en prognostiserad avvikelse om 76,5 miljoner kronor över budget.

Entreprenaderna följer i huvudsak fastställd tidplan. Färdigställande av bygg- och markentreprenaden planeras till oktober 2026, medan rör-, luft-, el- och maskinentreprenaderna bedöms vara färdigställda senast i juni 2026. Delprojektet avseende avloppspumpstationerna bedöms ligga inom tidplan, men genomförandet har blivit något förskjutet och tidplanen har komprimerats till följd av ett överklagat bygglov under 2025. Mot bakgrund av rådande markförhållanden finns en risk för forceringskostnader för att säkerställa att tidplanen kan hållas.

Inför byggnation av avloppspumpstationerna krävs fortsatt hantering av schakt- och fyllnadsmassor. Projektet medför även betydande avvikande driftkostnader, främst kopplade till saneringsåtgärder. Driftkostnader i form av saneringskostnader, räntekostnader samt eventuella forceringskostnader som genereras inom ramen för investeringsprojektet planeras att finansieras med fonderade medel under 2026.

Projekt Hållbar dricksvattenförsörjning (HDVF)

Budgeten för planerings- och projekteringsfasen i projektet Hållbar dricksvattenförsörjning uppgår till 50 miljoner kronor. Utfallet till och med perioden uppgår till 8,6 miljoner kronor. Projektet bedöms följa både den beslutade tidplanen och budgetramen för planerings- och projekteringsfasen.

Förutsättningarna för projektet avseende lagstiftning, ekonomi, teknik, tidplan och kvalitet har förändrats i förhållande till de förhållanden som gällde vid det ursprungliga beslutet år 2018. Mot denna bakgrund har projektet fått en ny politiskt beslutad inriktning, ett nytt startbeslut för planerings- och projekteringsfasen samt en ny, lägre och preliminär investeringsbudget som beslutades under 2025.

Den nya inriktningen innebär att den kommunala dricksvattenförsörjningen framöver enbart ska baseras på befintliga grundvattenresurser, och inte på överfört dricksvatten från Mälarenergi AB. Enligt det reviderade politiska beslutet omfattar projektet uppförande av ett nytt vattenverk, utbyggnad av ett vattenverk i norra delen av kommunen samt två distributionsledningsprojekt.